

СЪДЪРЖАНИЕ

9. Кабелни далекосъобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни сигнали.....	91
---	----

9. Кабелни далекосъобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни сигнали

През годината, са регистрирани 33 нови оператори на обществени кабелни далекосъобщителни мрежи, което е с 37% по-малко спрямо броя на новорегистрираните през 2005 г. Същевременно са издадени и 97 допълнения към вече съществуващи регистрации за разширяване на териториалния им обхват, а са заличени 33. Към края на 2006 г. общият брой на кабелните оператори е 624¹, което е с 18 по-малко в сравнение с предходната година, а броят на кабелните мрежи е достигнал 2 662. Може да се обобщи, че продължава тенденцията да се засилва конкуренцията между операторите по населени места.

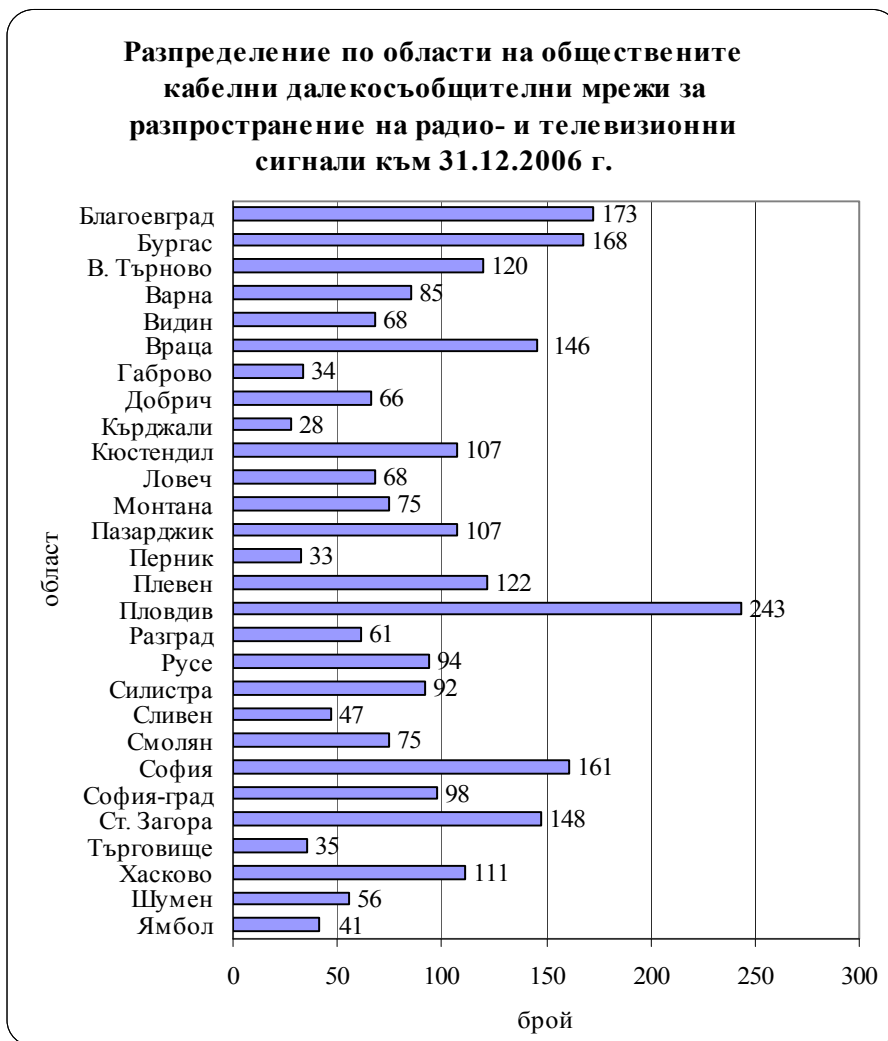

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 80

От графиката се вижда, че броят на кабелните оператори през 2006 г. е почти същият както през предходните две години, но числеността на мрежите по населени места се увеличава, което показва, че големите оператори утвърждават позициите си.

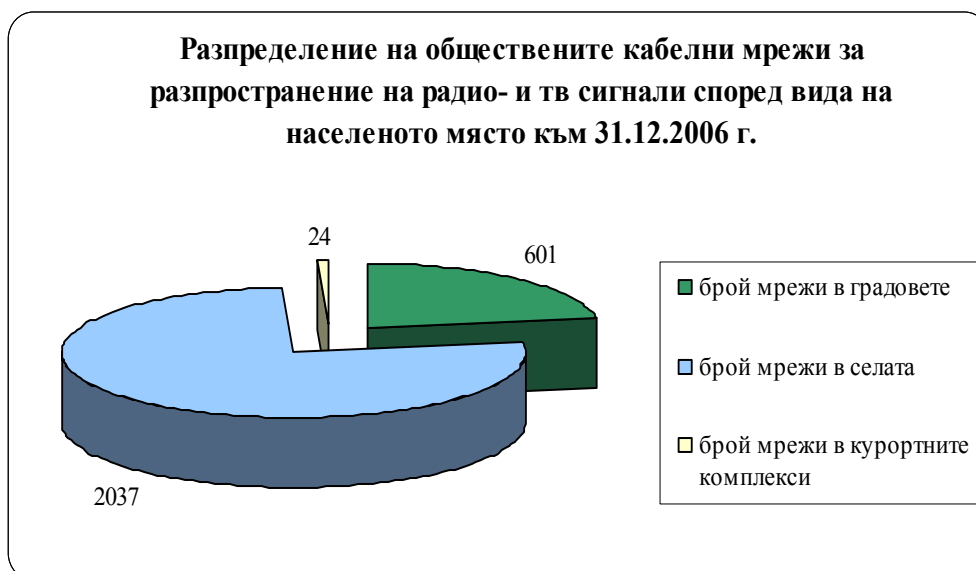
¹ Общ брой регистрирани оператори на кабелни далекосъобщителни мрежи към края на годината, без заличените през 2006 г.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 81

Разпределението на издадените удостоверения за регистрация по обща лицензия по области е неравномерно: около 65% от мрежите са изградени в дванадесет от двадесет и осемте области на страната (фиг. 81), като най-много са в Пловдив, Бургас, Благоевград, София и Стара Загора.

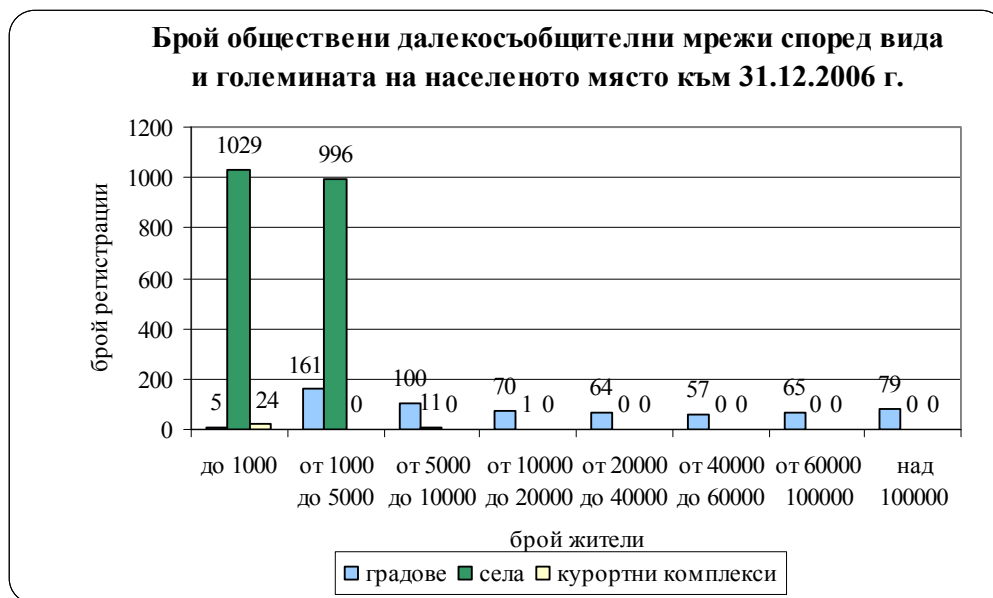

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 82

На фиг. 82 е представено разпределението на кабелните далекосъобщителни мрежи според вида на населеното място, където са изградени. 2 037 (или 77% от тях) са разположени в селата, а 601 в градовете. В сравнение с миналата година кабелните мрежи в селата са се увеличили със 100, а тези в градовете - с 47.

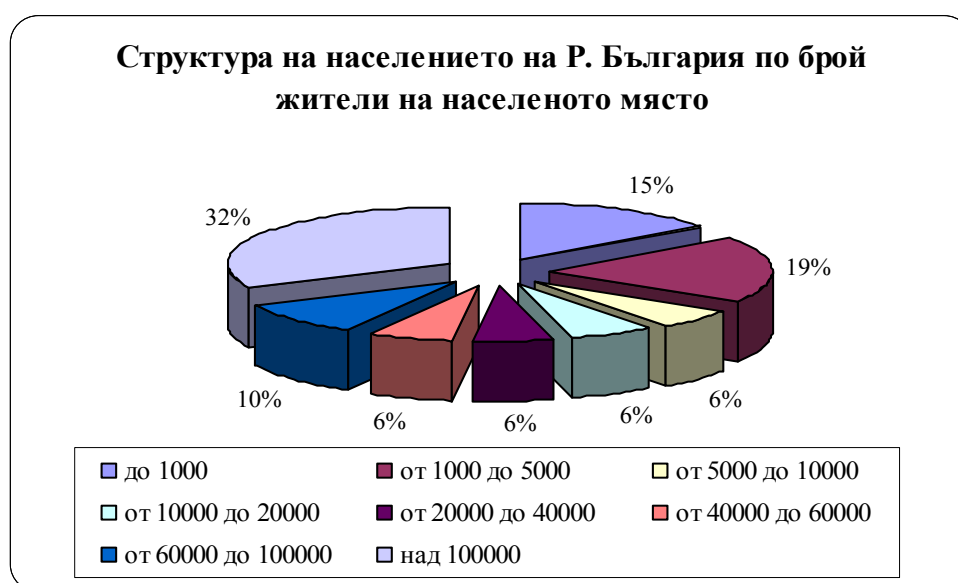
Кабелни далекосъобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни сигнали вече са изградени във всички градове, както и в 31 на сто от селата в България. За едногодишен период броят на селата с кабелна инфраструктура се е увеличил с 3%.

Източник: Данни, подадени в КРС

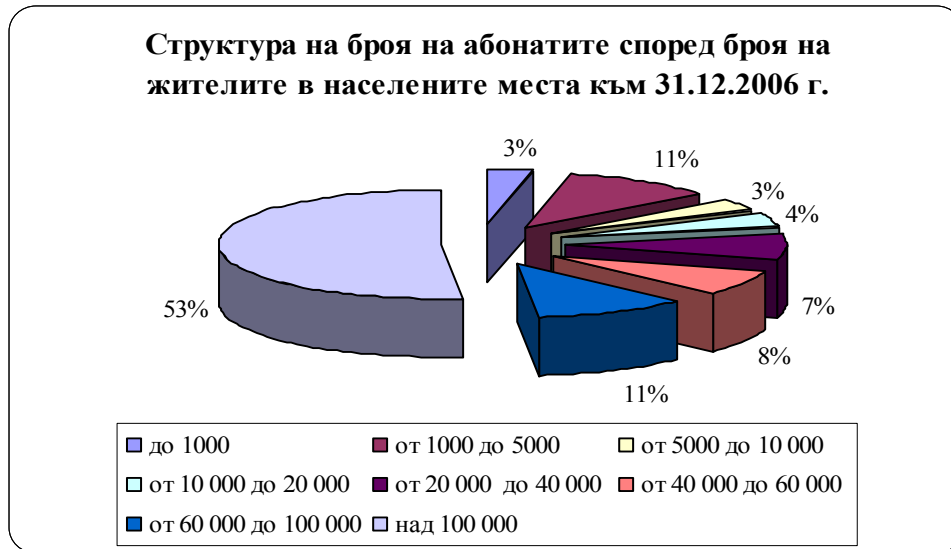
Фиг. 83

Броят на изградените кабелни мрежи в населените места с до 5 000 жители през 2006 г. е нараснал до 2 215, което е с 5% повече в сравнение с 2005 г. (фиг. 83). В тях са изградени 83% от мрежите, докато в селищата с над 60 000 жители, където е съсредоточено почти половината от населението на страната, са изградени едва 5% от тях.

Източник: Национален статистически институт²

² Данните са от последното преброяване на населението през 2001 г.

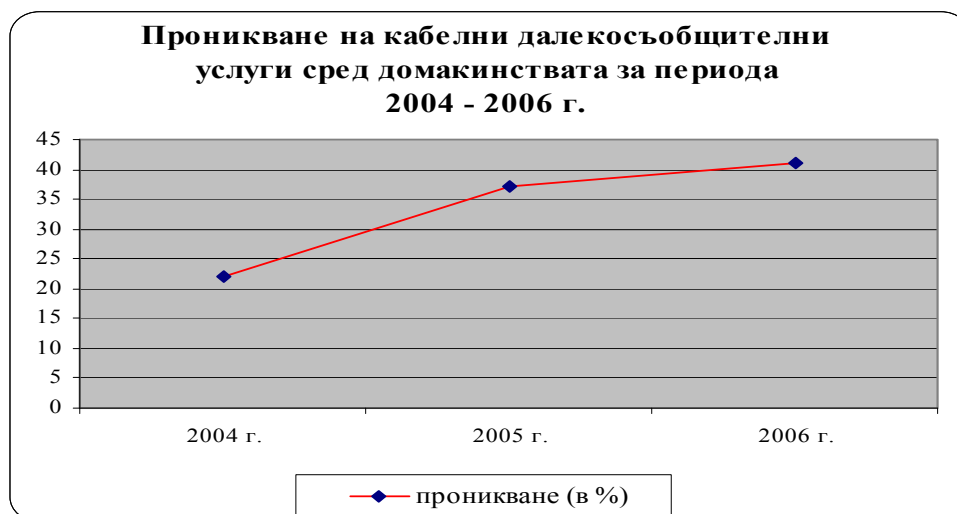

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 85

Високата концентрация на населението в големите градове, от една страна, и високият стандарт на живот в тях, от друга, определят и по-големия относителен дял на населението, което се възползва от услугите на кабелните далекосъобщителни оператори. В големите градове с население над 100 000 жители са повече от половината абонати, а относителният дял на абонатите за градовете с население над 60 000 жители (с натрупване) вече е 64%. В малките населени места (с население до 5 000 жители) този показател е 14 на сто.

Общият брой абонати на кабелни далекосъобщителни мрежи в България към 31.12.2006 г. (въз основа на експертна оценка, базирана на получени в КРС данни от 84% от регистрираните оператори³) е около 1 200 000, като спрямо 2005 г. се е увеличил с около 7,4 на сто. На база на получените данни за абонатите към 31.12.2006 г. проникването на кабелната телевизия сред българските домакинства е 41%, което с 4 пункта повече в сравнение с 2005 г. (фиг. 86).

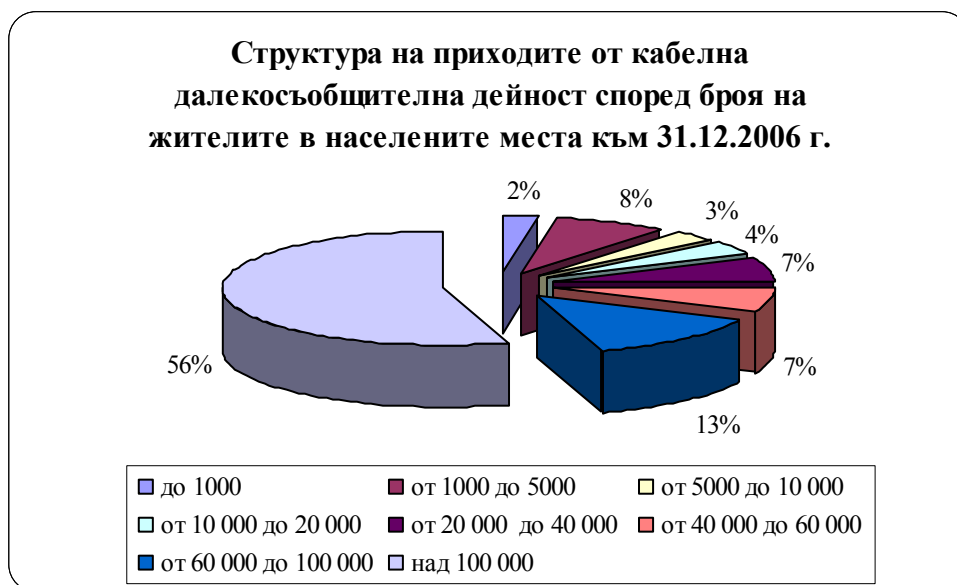

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 86

³ В т. ч. оператори със заличена през 2006 г. регистрация

На фиг. 87 е представена структурата на приходите от кабелна далекосъобщителна дейност. Имайки предвид, че повече от половината абонатите са в населени места с над 60 000 жители, доходите от обществена кабелна далекосъобщителна дейност в тях формират още по-значителна част от общите приходи за този пазарен сегмент - 69%. В населените места до 5 000 жители този показател е едва 10%.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 87

По експертна оценка на КРС обемът на общите приходи от кабелни далекосъобщителни мрежи за 2006 г. възлиза на близо 161 млн. лв., което е с около 6 на сто повече. Основната част от тях продължава да са от разпространение на радио- и телевизионни сигнали, които бележат ръст от 5% спрямо дела им за 2005 г. и достигат 81%, докато дялът от кодирани програми намалява с около 5 на сто и възлиза на 1% от приходите на подалите информация в КРС кабелни оператори. Приходите от предоставянето на пакетни услуги от типа „Double play” (кабелна телевизия и достъп до Интернет) са съответно около 8,5%.

По данни от изследване на Националния статистически институт за използването на информационно-комуникационните технологии в домакинствата през 2006 г.⁴, най-разпространеното устройство за достъп до такива технологии остава телевизорът, като за периода 2004 – 2006 г. нараства броят на домакинствата с телевизор, достигайки 98% към края на този период. Данните от изследването сочат, че за същото време повече (с почти 2 на сто) домакинства използват кабелна телевизия, като през 2004 г. около 59% от тях са имали кабелна телевизия, а през 2006 г. - 60,9%.

Услуги и цени

Наред с предоставянето на пакети с радио- и телевизионни програми, операторите на кабелни далекосъобщителни мрежи предлагат или имат намерения да предлагат пакетни услуги като „Double play” (кабелна телевизия и достъп до Интернет), „Triple play” (кабелна телевизия, достъп до Интернет и пренос на глас), кодирани програми, пренос на данни и видео по поръчка. Интегрирането на услуги е улеснение за крайните потребители и дава възможност за избор между пакети в съответствие с индивидуалните потребности и ползване на услугите с отстъпка от цената.

Към предоставянето на услуги от типа „Double play” се ориентира онази част от кабелните оператори, които осъществяват дейност предимно в по-големите градове

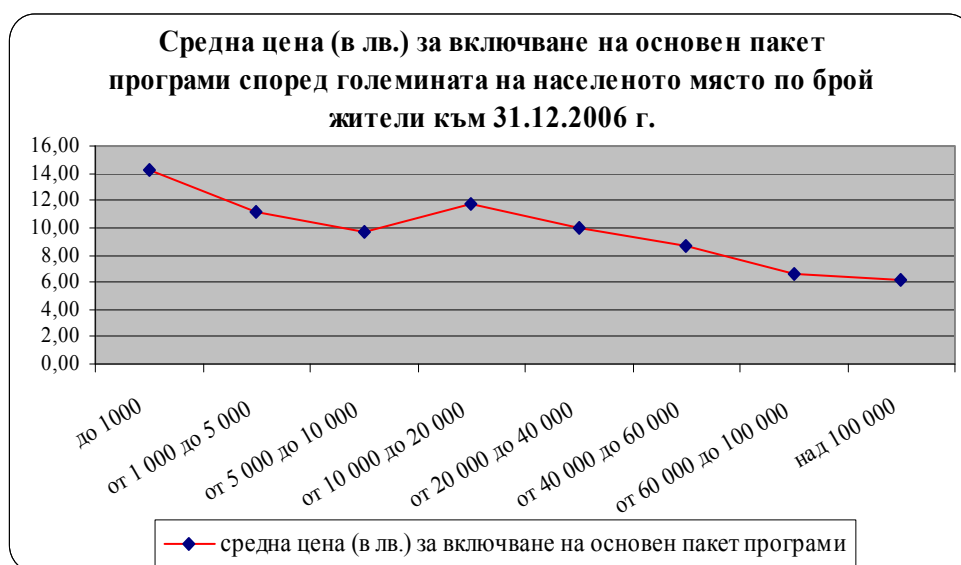
⁴ <http://www.nsi.bg/IKT/IKT.htm>

като София, Варна, Бургас, Пловдив, Русе и Стара Загора. През 2006 г. 27 от подалите в КРС информация оператори са декларирали, че предоставят тази услуга, като приходите от нея възлизат на около 8.5% от общата сума на приходите в този пазарен сегмент. Предоставянето на кабелна телевизия и достъп до Интернет чрез една мрежа става все по-популярно през последните няколко години, тъй като предлага условия за постоянен достъп на изгодни цени за потребителя. По данни от постъпила в КРС информация от операторите, месечният абонамент за пакетната услуга „Double play” е средно 34 лв.

През 2006 г. на българския пазар продължава да се налага т. нар. “тройна услуга” (Triple play), която осигурява достъп до кабелна телевизия, фиксирана гласова телефонна услуга и високоскоростен Интернет, които достигат до потребителите по един кабел. Операторите, които са декларирали, че предоставят услугата, са „КЕЙБЪЛТЕЛ” АД на територията на София, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Хасково и Шумен, „КАБЕЛНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА” АД и „ДЕЛТА” ООД на територията на Русе. Към края на миналата година ползващите пакетни услуги от типа „Double play” и „Triple play” са съответно около 3,2% и 0,4% от общия брой абонати на кабелни далекосъобщителни мрежи у нас.

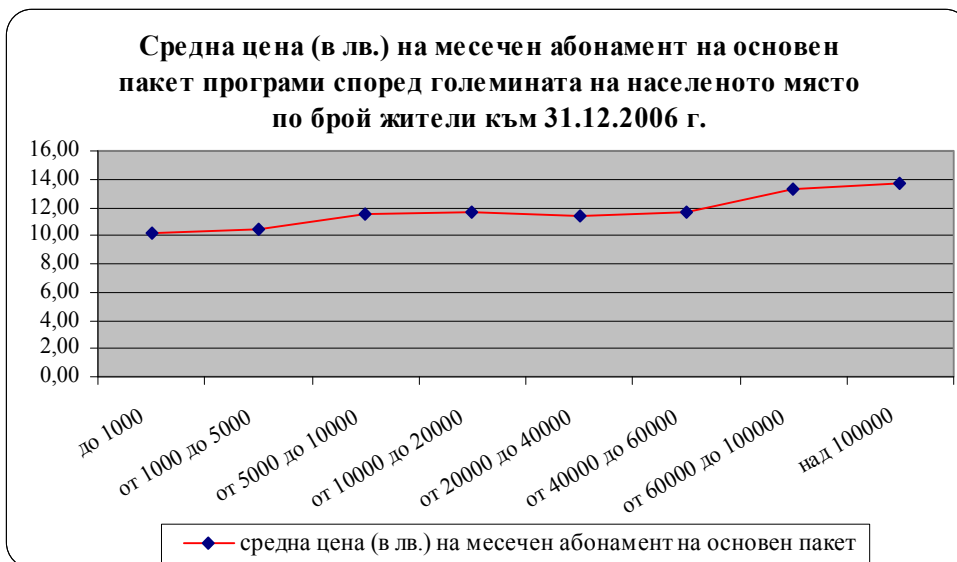
Повече от 10 кабелни оператори (сред които „ЕВРОТУР САТ ТВ” АД, ЕВРОКОМ КАБЕЛ МЕНИЖМЪНТ БЪЛГАРИЯ” ЕАД, „ТЕЛЕКАБЕЛ” АД, „АРИЕЛ ТВ” АД, „ДЕЛТА” ООД, „СКАТ ТВ” ООД) предлагат на клиентите си (представляващи около 1,77% от общия брой на абонатите на кабелни мрежи в страната) и цифрова телевизия, която осигурява излъчване, транслиране и приемане на телевизионен сигнал изцяло в дигитален формат. Предимство на тази технология е, че създава възможности за интерактивност, т.е. абонатът би могъл сам да определя съдържанието и времето за това, което иска да гледа. Една от най-популярните услуги от този вид е “видео по поръчка”, при която абонатът може да гледа желани от него филми или програми срещу допълнително заплащане. Пакетът цифрови програми обикновено се ползва заедно с основния пакет аналогови програми, като се доплаща допълнителна абонамента такса за приемането им. Услугата се предлага и в пакет с кодирани програми.

На следващите графики са представени средни цени за включване и месечен абонамент на кабелните оператори за основен пакет програми. Както бе споменато по-горе, доходите от тях заемат най-голям дял в общите приходи на пазарния сегмент.

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 88

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 89

Значителната разлика (над 50%), която се наблюдава при цените за включване на основен пакет програми в населените места с до 5 000 жители, и в тези с над 40 000 (фиг. 88), е следствие на нееднаквата конкуренция на пазара на далекосъобщения, осъществявани по кабелна мрежа за радио- и телевизионни програми. За потенциалните абонати на кабелните оператори, извършващи дейност в населените места с над 40 000 жители, цените за включване на основен пакет програми са ниски, или тази услуга е дори безплатна, което е продиктувано от по-големия брой участници на съответния пазар. Обратно: ограниченият брой оператори в населените места с до 5 000 жители оказва влияние върху сравнително високите първоначални такси. Въпреки неефективната конкуренция в малките селища, месечният абонамент на основния пакет програми е значително по-нисък, което се дължи както на не толкова високото качество и по-малкия обхват на предоставяните далекосъобщителни услуги, така и на ниската платежоспособност на населението там.